**.ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ"**
**Видин, ул. „Любен Каравелов“ № 31 , тел. 088 645 6389**
**E-mail: info-500104@edu.mon.bg**

**УТВЪРДИЛ:**
**Със Заповед № РД-130/02.10.2026 год.**
**ДИРЕКТОР,** *Цветан Михайлов*

# ПРОГРАМА ЗА НАСТАВНИЧЕСТВО НА НОВОНАЗНАЧЕНИ УЧИТЕЛИ за учебната 2026/2027 година

## I. Основна цел на програмата:

Осигуряване на ефективно наставничество на новоназначени учители без педагогически опит за развитие на професионалните им умения чрез създаване на подкрепяща мотивираща среда.

Подцели:

- Да се създадат благоприятни условия за ефективна адаптация и лоялно отношение към работещите в училище.
- Учители без педагогически опит сами да се научат как да постигат крайната цел и да използват потенциала си.
- Постигане на съгласие върху основните принципи на взаимодействие между наставника и учителя – открита комуникация, добронамереност, взаимно уважение.

## II. Основен принцип на програмата:

Осигуряване на подкрепа толкова, колкото е необходимо.

## III. Основни задачи на програмата:

- Да се затвърди интереса на учители без педагогически опит към педагогическата професия и го укрепи в учителския колектив;
- Да се ускори процеса на професионалното развитие на учителя, за да развие способността си самостоятелно и ефективно да изпълнява задълженията си по длъжностна характеристика;
- Процесът на наставничество да допринесе за успешното адаптиране на учителите без педагогически опит към организационна култура, за усвояването на най-добрите традиции на училището, съзнателно и творческо отношение към задълженията на учителите;
- Мотивиране на учителите за професионално усъвършенстване и утвърждаване на педагогическата и методическата им квалификация.

## IV. Очакваните резултати:

- подобряване на професионалната компетентност на учителя без педагогически опит на новото работно място;
- развитие у специалисти без опит на необходимите умения и способности за провеждане на иновационни преподавателски дейности, отговарящи на изискванията на нормативната уредба за съвременно образование;
- всеобхватно развитие на притежаваните от младия учител специализирани познания в предметната област и методиката на преподаване;
- професионална адаптация на учителя.

**V. Общи положения:**

**1. Програма:**

**1.1.** Настоящата програма е изготвена съгласно Наредба №15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

**1.2.** Програмата се отнася до новоназначени учители в ОУ "Любен Каравелов", гр. Видин, които нямат педагогически стаж до момента на назначаването им.

**1.3.** Програмата се отнася до учителите наставници, определени със заповед на директора.

**1.4.** С оглед на спецификата на педагогическата дейност и педагогическото взаимодействие и с цел по-добра възможност за придобиване на компетенции за изпълнение на отговорностите на учител, наставничеството на един новоназначен учител се осъществява от старши учител в училището по предварително утвърдени от директора теми и карта за отчет на наставничеството.

**1.5.** На работни срещи на настойника, учителя, ресорния заместник-директор, отговарящ за наставничеството, периодично се обсъжда развитието на процеса на наставничество.

**1.6.** Наставничеството на новоназначени учители започва от началото на учебните занятия за съответната учебна година, след утвърждаване на план и теми за наставничество (програма за наставничество), и трае до приключването на последния учебен ден.

**1.7.** Отчетът на осъщественото наставничество се извършва, като учителят настойник изготви и предостави на директора доклад в края на учебната година.

**2. Учителят наставник:**

**2.1.** опознава *новоназначения учител* и го подготвя за успешното му присъединяване към училищната общност;

**2.2.** разговаря с *новоназначения учител* за неговите задължения като такъв спрямо училищна политика, учебни планове, учебни програми, учебно разписание, учебници и учебни помагала, система за оценяване и други;

**2.3.** улеснява интегрирането на *новоназначения учител* в училищната общност;

**2.4.** установява практика на провеждане на редовни срещи между останалите учители в училището и *новоназначения учител* с цел обсъждане на текущи проблеми, обмяна на идеи и опит;

**2.5.** подпомага участието на *новоназначения учител* в родителски срещи, учителски съвети и други служебни мероприятия и му съдейства в изпълнението на решенията на училищното ръководство;

**2.6.** наблюдава учебни занятия, провеждани от *новоназначения учител* и му предоставя обратна връзка;

**2.7.** осигурява на *новоназначения учител* възможност да наблюдава провежданите от него учебни занятия и обсъжда с *новоназначения учител* използваните подходи и методики;

**2.8.** съвместно разработва уроци с *новоназначения учител* с акцент използването на интерактивни методи, насочени към потребностите и възможностите на учениците;

**2.9.** дава насоки и методическа подкрепа при задаване на задачи в урочната работа и домашната работа с оглед качествено, бързо и лесно усвояване на учебния материал от учениците;

**2.10.** подпомага дейността на *новоназначения учител* при осъществяване на входно, междинно и изходно ниво, при анализ и обобщаване на получените резултати.

**2.11.** съвместно съставя задачи за упражнение и проверка на знанията върху раздел от изучавания материал и съобразно достигнатото образователно ниво на обучаваните при: индивидуално/групово изпитване, контролна/класна работа, тестове;

**2.12.** подпомага консултативната дейност на *новоназначения учител* с изоставащи и напреднали ученици, осъществявана в извънучебно време;

**2.13.** подпомага *новоназначения учител* при работата с хиперактивни деца, деца с девиантно поведение, деца със СОП и други рискови групи;

**2.14.** подпомага *новоназначения учител* при воденето на задължителната учебна документация според изискванията на Наредба №8/11.08.2016 г. ;

**2.15.** подпомага *новоназначения учител* в работата с родителите;

**2.16.** подпомага и стимулира дейността на *новоназначения учител* при усвояване, заимстване и създаване на добри практики в урочната дейност;

**2.17.** насочва *новоназначения учител* в осъществяването на училищните програми за превенция на училищния тормоз и агресията, срещу отпадането на ученици от училище и действащите в училището процедури и политики;

**2.18.** информира *новоназначения учител* за традициите, културата и събитията от училищния живот;

**2.19.** води отчетност за извършената наставническа дейност.

**3. Новоназначеният учител** следва приетия график и теми за наставничество, комуникира с определения учител наставник и изпълнява поставените задачи за придобиване компетенции в педагогическата диагностика и интеракция.

**4. Теми и дейности за наставничество**

**4.1.** Взаимно наблюдение на уроци и даване на ефективна обратна връзка.

**4.2.** Съвместно разработване на уроци.

**4.3.** Разработване и включване на интерактивни дейности в урока.

**4.4.** Съвместно съставяне на задачи за упражнение и проверка на знанията върху раздел от изучавания материал и съобразно достигнатото образователно ниво на обучаваните при:

- индивидуална и групова диагностика на усвоените от учениците знания и умения;
- самоподготовка;
- тестови проверки;
- проектно ориентирани дейности.

**4.5.** Подпомагане на учителя при работа със задължителната учебна документация според изискванията на Наредба 8 /11.08.2016 г.

**4.6.** Подпомагане на учителя в работата с родителите.

**4.7.** Подпомагане на учителя при организиране на извънкласни дейности и занимания по интереси.

**4.8.** Подпомагане воденето на отчетност за извършените училищни дейности.

**5. Попълване и представяне на карта – отчет за наставничество.**

**VI. Дейности в наставническата програма**

1. Първоначална среща:

1.1. Приемане на целите на програмата, съгласие по основните принципи на взаимодействие.

Отговорник: наставници

1.2. Приемане на план- график за действие.

Отговорник: наставници

1.3. Разработване на индивидуални план-програми за работа от всеки наставник.

Отговорник: наставници

2. Провеждане на периодични срещи (разговори между наставник - млад учител) 2.1. Преглед и анализ на извършените дейности. и попълване на отчетна карта. Срок: всяка трета седмица на месеца

Отговорник: наставници

2.1. Дискусия по определени теми, обмяна на опит. Срок: всяка трета седмица на месеца.

Отговорник: наставници

2.2. Провеждане на коучинг сесии за осъществяване на психологическа и професионална подкрепа на младите учители за справяне с проблеми и критични ситуации.

Отговорник: наставници

3. Предоставяне на обратна връзка и помощ за изпълнение на дейности.

Срок: постоянен

Отговорник: наставници

**VII. Предимства от програмата за наставничество в гимназията**

**1. За новоназначените учители:**

- развиване на чувство самоувереност и значимост;
- получаване на практически съвети, поощрения и подкрепа;
- получаване на реалистична представа за собствените възможности;
- идентифициране на целите и установяване на чувство за посока;
- обучение как да работим при крайни срокове и ограничения, но с максимални усилия;
- помощ за идентифициране и развитие на таланта;
- развиване на персонални и професионални отношения;
- придобиване на опит и вникване в професионалния свят;
- увеличаване на равнопоставеността в областта на заетостта;
- поставяне на цели, мотивация и удовлетвореност;
- психологическа подкрепа;
- креативност, комуникативни умения;
- организационна промяна, лична промяна;
- намаляване на чувството на изолация, намален стрес и фрустрация;
- увеличаване на доверието и самочувствието.

2. **За наставниците**:

- подобряване на уменията за общуване;
- повишаване на социалните контакти;
- повишаване на професионалния опит и удовлетвореност от работата;
- споделяне на личните умения и опит с останалите членове на колектива;
- повишаване на мотивацията и удовлетвореността от работата;
- нови перспективи за персонална реализация;
- придобиване на различен професионален опит и личностна удовлетвореност.

**3. За училището:**

- повишаване на професионалното ниво и умения на всички специалисти, въвлечени в системата на наставничество, включително и на наставника;
- снижаване на текучеството на кадрите за сметка на засилване на професионалната съставяща на мотивацията и предоставяне на допълнителни възможности за повишаване на професионалния им статус;
- предоставяне на възможности за кариерно развитие на наставниците;
- укрепване на професионалното сътрудничество;
- мотивация и удовлетвореност от работата;
- организационна промяна; организационни познания; организационна култура; организационна ефективност;
- стратегическо планиране.

**КАРТА - ОТЧЕТ**
**за наставничество**

| № | Дейност | Дата | Тема | Учител-наставник |
|---|---|---|---|---|
| 1 | Взаимно наблюдение на уроци и даване на ефективна обратна връзка | | | |
| 2 | Съвместно разработване на уроци | | | |
| 3 | Разработване и включване на интерактивни дейности в урока | | | |
| 4 | Съвместно съставяне на задачи за упражнение и проверка на знанията върху раздел от изучавания материал и съобразно достигнатото образователно ниво на обучаваните при:<br>- индивидуална и групова диагностика на усвоените от учениците знания и умения;<br>- самоподготовка;<br>- тестови проверки;<br>- проектно ориентирани дейности. | | | |
| 5 | Подпомагане на учителя при работа със задължителната учебна документация според изискванията на Наредба 8 /11.08.2016 г. | | | |
| 6 | Подпомагане на учителя в работата с родителите. | | | |
| 7 | Подпомагане на учителя при организиране на извънкласни дейности и занимания по интереси | | | |
| 8 | Подпомагане воденето на отчетност за извършените училищни дейности | | | |
| 9 | Провеждане на ежеседмични срещи между наставника и новоназначения учител и на месечни срещи между всички наставници и новоназначените учители | | | |

Наставник:

*/Име, фамилия/* */подпис/*

Новоназначен учител:

*/Име, фамилия/* */подпис/*